

Errata práce „*Toto není o hieroglyfech*“

Plná podoba poděkování na s. 2:

Tato práce by nevznikla bez podpory a pomoci doc. Mynářové, která se ujala jejího vedení, ani bez prvotního impulsu k rozvíjení alternativy k čistě „lingvistickému“ pohledu na vznik písma, za nějž vděčím skepsi dr. Marka Rychtaříka. Oběma děkuji v první řadě.

Dále patří mé díky dr. Renatě Landgráfové i spolužákům, kteří mě upozorňovali na důležité zdroje, jež by jinak unikly mé pozornosti, zejména Jiřímu Honzlovi, Daně Bělohoubkové a Stáně Kučové. Dr. Vassilis Petrakis mi poskytl cenné rady a věnoval mnoho času při přípravě textu, který byl předchůdcem kapitoly I.7 a předběžným programem této práce; vznikal v pohostinném prostředí Letní školy starověkých technologií a řemesel v Soluni, organizované péčí dr. Anny Michailidou. Děkuji dr. Aleně Bakešové za pečlivou redakci textu.

Děkuji své ženě Daně za pomoc při vlastním psaní a průběžném hodnocení napsaného a za takové propojení podpory, kritičnosti a trpělivosti, kterého by nebyl schopen nikdo než ona.

Abstract (s. 4):

The present thesis aims to revive parts of the project of Denise Schmandt-Besserat in the context of Egyptian archaeology. Specifically, it is guided by an effort to identify traces of the use of calculi as a means of data storage, or representation of things as subjects of records, or obligations. The effort is based on an assumption that such a practice (kind of non-textual marking system) might be (similarly as in Mesopotamia) a fitting environment of the development of earlier stages of the ascent script.

Obsah (s. 5)

Předmluva.....	6
Proměna gramatologie v čase „tokenismu“: od moderních k ještě modernějším teoriím vzniku písma (I).....	8
Historická odbočka: jedinečnost vs. mnohost počátků psaní (I.1).....	9
Vznik tokenové teorie (I.2).....	11
Tokenová teorie (I.3).....	14
Systém se komplikuje (I.4).....	22
Těsně před psaním (I.5).....	31
Po „Before Writing“: pokus o celkové odmítnutí (I.6).....	35
Od kritiky „předchůdců písma“ ke genealogii psaní (I.7).....	44
Hieroglyfické písmo avant la lettre (II).....	52
Tokens bez hranic? „Ano“ – „ne“ – „možná“ (II.1).....	59
Tell el-Farcha.....	61
Maadi.....	64
Mendés.....	67
Jižní Abydos.....	68
Dovětek k problému „poegyptštění“ tokenů (II.2).....	72
Rekapitulace a závěr (III).....	73

s. 7

„(kap. II.1–2)“ namísto „(kap. II.2)“

s. 12

„pebbles“ namísto „peebles“

s. 18

„Vivian L. Broman“ namísto „Vivan L. Broman“

s. 22

„jimiž jsou nejprve pečeti“ namísto „jimž jsou nejprve pečeti“

s. 42, pozn. 102

„*When writing met art*“ namísto „*Whe Writing Met Art*“

s. 52, pozn. 131

„Görsdorf, Jochen“ namísto „Görsdorf, Jochem“

s. 59

„Arkellovu publikaci“ namísto „Arkelovu publikaci“

s. 67, s. 193

„Flinders Petrie“ namísto „Fliners Petrie“

s. 72

doplněno číslo podkapitoly (II.2) za nadpisem Dovětek ...

Doplnění a opravy bibliografie:

Amiet, Pierre, „Il y a 5000 ans les Elamites inventaient l'écriture“, *Archeologia* 12, 1966

Bárta, Miroslav, Review of Regulski, Ilona, *A Palaeographic Study of Early Writing in Egypt*, *Oriental Archive* 80, 2012, s. 119–122

Broman, Vivian L., *Jarmo Figurines*. Master's thesis, Radcliffe College, Cambridge, Mass., 1958

Cammarosano, Michele, „The Cuneiform Stylus“, *Mesopotamia* XLIX, 2014, 1–38

Cartland, Bernice M., „Balls of Thread Wound on Pieces of Pottery“, *Journal of Egyptian Archaeology* 5, 1918, s. 139 a pl. XXII

Cooper, Jerrold S., Babylonian beginnings: the origin of the cuneiform writing system in comparative perspective, in: Stephen H. Houston, ed., *The First Writing. Script Invention ad History and Process*, CUP, Cambridge 2004

- Daniels, Peter T., The Study of Writing Systems, in: Peter T. Daniels – William Bright, eds, *The World's Writing Systems*, OUP, Oxford – New York 1996
- DeFrancis, John, *Visible Speech. The Diverse Oneness of Writing Systems*, University of Hawaii Press, Honolulu 1989
- Emery, Walter B., *Excavations at Sakkara. Great Tombs of the First Dynasty II*, Egypt Exploration Society – Oxford University Press, London 1954
- Fattovich, Rodolfo, Evidence of Possible Administrative Devices in the Gash Delta (Kassala), 3rd-2nd Millenia B. C., *Archéologie du Nil Moyen*, Vol. 5, 1991, s. 65–78
- Flinders Petrie, W. M., *Tools and Weapons*, British school of archeology in Egypt etc., London 1917
- Foucault, Michel, „Nietzsche, genealogie, historie“, in: týž, *Diskurs, autor, genealogie*, přel. Petr Horák, Svoboda, Praha 1994
- Görsdorf, Jochen – Dreyer, Günter – Hartung, Ulrich, „C14 dating results of the archaic royal necropolis Umm el-Qaab at Abydos“, *Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts Abteilung Kairo, Band 54*, 1998, s. 169–175
- Chłodnicki, Marek – Ciałowicz, Krzysztof M. – Mączyńska, Agnieszka, eds., *Tell el-Fakhra I. Excavations 1998–2011*, Poznań–Kraków 2012
- Kahl, Jochem, Hieroglyphic Writing During the 4th Millennium BC: an Analysis of Systems, *Archéo-Nil* 11, 2001, s. 101–134
- Lacheman, Ernest R., *Excavations at Nuzi*, vol. 7, Economic and Social Documents, Harvard Semitic Series, vol. 16, Harvard University Press, Cambridge 1958
- Lambert, Maurice, „Pourquoi l'écriture est née en Mésopotamie“, *Archeologia* 12, 1966
- Michalowski, Piotr, „Mesopotamian Cuneiform“, in: Peter T. Daniels – William Bright, eds, *The World's Writing Systems*, OUP, Oxford – New York 1996
- Michalowski, Piotr, „Tokenism“, *American Anthropologist* 95, 1993, 4
- Morales, Vivian Broman, „Jarmo Figurines and Other Clay Objects“, in: Linda S. Braidwood – Robert J. Braidwood et al., eds., *Prehistoric Archaeology along the Zagros Flanks*, OIP 105, The Oriental Institute, Chicago 1983
- Oppenheim, Adolf Leo, „On an Operational Device in Mesopotamian Bureaucracy“, *JNES* 18, 1959, s. 121–128
- Rychtařík, Marek, *Neolitické a eneolitické „písemné“ znaky na keramice (kosti aj.) v Evropě. Jejich chronologie. Pokus o interpretaci*, diplomová práce, Univerzita Karlova v Praze, 1999

Schmandt-Besserat, Denise, *Before Writing Vol. I, From Counting to Cuneiform*, University of Texas Press, Austin 1992

Starr, Richard F. S., *Nuzi*, vol. 1, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1939

Wright, Henry T. – Miller, Naomi – Redding, Richard, „Time and Process in an Uruk Rural Center“, in: *L'Archéologie de L'Iraq du début de l'époque néolithique à 333 avant notre ère*, Colloques Internationaux du C.N.R.S., Paris 1980

Wright, Roger, „Review of Stephen D. Houston, *The First Writing: Script Invention as History and Process*“, Bryn Mawr Classical Review, 12. 7. 2005

Zimansky, Paul, „Review of Schmandt-Besserat's *Before Writing*“, *Journal of Field Archaeology* 20/4, 1993, s. 513–517

Internetové zdroje (doplnění):

<https://oi.uchicago.edu/sites/oi.uchicago.edu/files/uploads/shared/docs/oip105.pdf> [online, cit. 2015-08-17]